

Mahmut Uzun – Kaçırılan Fırsatlar ve Kürt Siyasetinin Sessiz Tercihleri

Posted on 15/01/2026

Ortadoğu’da siyaset, iyi niyetle değil güçle yapılır. Bu gerçek değişmedi, değişmeyecek. Kim bu coğrafyada ahlaki üstünlükle ayakta kalabileceğini düşünüyorsa, ya kendini kandırıyordur ya da tarihle inatlaşıyordur.

İsrailli bir bakanın “Suriye’de Kürtlere bağımsızlık teklif edildi, kabul edilmedi” açıklaması bu yüzden önemlidir. Açıklamanın doğruluğu tartışılabilir; fakat asıl mesele bu değildir. Asıl mesele, böyle bir iddianın bile inandırıcı bulunmasıdır. Çünkü Kürt siyasetinin son yıllardaki tutumu, bu ihtimali akla yatkın kılıyor.

Bağımsızlık reddedildi.

Federal yapı reddedildi.

Yerine “demokratik Suriye” gibi herkesin alkışladığı ama kimsenin altını doldurmadığı bir söylem konuldu.

Peki bu söylem kime sesleniyor? Şam rejimine mi? Bölge devletlerine mi? Yoksa Batı’nın vicdanına mı? Ortadoğu’da merkezi devletlerin demokratikleştiğine inanan kaldı mı gerçekten?

Kürtler bu masalı daha önce defalarca dinledi. Irak’ta, İran’da, Türkiye’de ve Suriye’de... Sonuç hep aynı oldu: inkar, bastırma ve tasfiye. Buna rağmen hala statüyü erteleyen, devleti neredeyse ahlaki bir suç gibi gösteren bir siyasal dilde ısrar etmek, ilkesellik değil; siyasal gerçeklikten kopuştur.

Burada mesele İsrail'in, ABD'nin ya da başka bir gücün "samimi" olup olmaması değildir. Uluslararası siyasette samimiyet aranmaz. Çıkar aranır, denge aranır, zamanlama aranır. Tarih, fırsatları ahlaki gerekçelerle geri çevirenleri değil; o fırsatları kendi lehine kullananları yazar.

Kürt siyasetinin temel açmazı da tam burada ortaya çıkıyor. Askeri olarak var olmakla siyasal olarak karar almak arasındaki boşluk. Silah var, alan var, meşruiyet var; ama net bir hedef yok. Çünkü hedef koymak risk ister. Risk almak ise bedel ödemeyi göze almayı gerektirir.

"İstemeyene zorla bir şey verilmez" sözü doğrudur. Ama şu soruyu sormadan da edemiyoruz: Bir halk, önüne defalarca gelen statü imkanlarını neden sürekli geri çevirir? Bu gerçekten ahlaki bir duruş mu, yoksa sorumluluktan kaçan bir siyasal konfor mu?

Her fırsat kaçırıldığında aynı cümleler kuruluyor: "Yalnız bırakıldık", "Satıldık", "Dünya ikiyüzlü." Oysa bazen kimse satmaz. Bazen kapı açıktır ama içeri girilmez. Ve sonra o kapı bir daha açılmaz.

Tarih kimseyi zorla özgürleştirmez. Tarih sadece an yaratır. O anı okuyamayanlar, sonra kaderden şikayet eder.

Bugün Kürtlerin hala net bir statüye, kalıcı bir siyasal kazanıma sahip olamamasını yalnızca dış güçlerin oyunlarına bağlamak kolaycılıktır. Bu aynı zamanda içerideki ideolojik dogmatizmin, romantik devrimciliğin ve kararsızlığın da sonucudur.

Bu yazı bir suçlama değil. Bir inkar hiç değil.

Bu yazı bir yüzleşme çağrısıdır.

Çünkü halklar hak etmedikleri için değil, hazır olmadıkları için tarihin merkezinde yer

alamazlar.